

2013. március 10.

Jónás próféta könyvében négy nagy témát találunk. Az első Isten szuverenitásáról szól. Isten teljhatalmú Úr az egész világ felett. Nincsen olyan esemény, ami az ő figyelmét elkerülné. A második téma a missziói üzenet. Istennek az a terve, hogy minél többen megismerjék és szeressék Őt, mint az egyetlen, igaz Istent. A hívő embereket használja fel arra, hogy rajtuk keresztül eljusson az evangélium, az Istenről való jó hír szerte az egész világba. A harmadik téma, amivel találkozunk Jónás könyvében a bűnbánatra való felhívás. Isten hívőket és nem hívőket egyaránt arra hív, hogy ismerjék el bűneiket és térjenek meg Őhöz. Alázat nélkül nem lehetséges Istenhez közeledni. A negyedik nagy téma, ami végighúzódik az egész könyvön és a teljes Biblián is, az Isten irgalma. Isten szuverén hatalmát arra használja, hogy misszióba küldjön embereket, akik bűnbánatra és megtérésre hívnak fel embereket. Mindez pedig azért lehetséges, mert Isten irgalmas. Isten nem azt adja meg nekünk, amit megérdemlünk: a halált és a kárhozat büntetését. Ez az irgalom, ez Isten könyörülete. Milyen hatalmas kiváltságban van nekünk is részünk, akik Isten irgalmát hit által már megkaptuk. Ha hiszünk Krisztusban, akkor miénk a kegyelem, miénk Krisztus igazsága (igaz volta), és Isten úgy tekint ránk, mintha soha semmi vétünk nem lett volna. Krisztusért, kegyelemből, hit által lehetséges ez számunkra is. Áldjuk Istent irgalmáért, legyünk hálásak azért, hogy ilyen nagy dolgot tett velünk!

A múlt alkalommal láthattuk azt, hogy Jónás, Isten prófétája Isten szava ellenére Tasisba menekül. Az Úr Ninivébe küldi, hogy Isten ítéletes üzenetét vigye a pogány városba, azonban Jónás utálja az ellenséges niniveieket. Egyáltalán nem akarja azt, hogy ők megtérjenek, hanem azt akarja, hogy Isten ítélete érje utol őket. Ezért menekül Jónás az Úr elől, és indul el az ellentétes irányba. Mindent maga mögött hagyva beszáll a hajóba, kifizeti az útiköltséget, és mint aki jól végezte dolgát lemegy a hajó aljába és elalszik. És a vihar ellenére is mélyen alszik, amíg a kapitány fel nem kelti. Hogyan tudott Jónás ilyen mélyen aludni? Mit jelent ez az alvás? Azt jelenti, hogy Jónás elégedett volt saját döntésével és ezért tudott mélyen aludni. Jónás engedetlen az Úrral szemben, nem prófétához illő módon viselkedik, mégis elégedett önmagával. Mielőtt elhamarkodott ítéletet hoznánk Jónás felett, engedjük, hogy Isten Lelke az Ige által bennünket is megvizsgálhasson. Vajon nem viselkedünk mi is sokszor Jónáshoz hasonlóan? Isten szavát semmibe vesszük, vagy legalábbis csak annak engedelmeskedünk, ami nekünk tetszik, ami kényelmes számunkra, és ennek ellenére elégedettek vagyunk önmagunkkal. Nem figyelünk Isten parancsaira, nem engedelmeskedünk neki, mégis mély álomba ringatjuk saját magunkat, és az öngazultság álarcát vesszük magunkra. Jézus idejében ilyenek voltak a farizeusok és írástudók is. Vallásos köntösbe öltöztek, szájukkal tisztelték Istent, megtartották az emberi rendelkezéseket, de belül telve voltak gonosszággal. Isten előtt utálatos az ilyen élet. Isten ismeri a szíveket, és őt nem lehet becsapni még a vallásos cselekedetekkel sem. Átlát rajtunk és nem hagy bennünket ebben az állapotunkban. Ez is irgalom. Isten ítélete az, amikor az ember megmarad a bűnben és továbbra is folytatja bűnös életvitelét.

Az Igében láthatjuk azt, hogy hogyan írja le Jónás hozzáállását Isten parancsához és Isten hozzáállását Jónás engedetlenségéhez. „Erre fölkelt Jónás, hogy Tarsisba szaladjon”, a negyedik versben pedig „Az Úr pedig nagy szelet bocsátott a tengerre.” „Erre Jónás” az „Úr pedig”. Világosan láthatjuk azt, hogy Isten nem hagyja tervét annyiban, és még a próféta engedetlensége sem állhatja útját annak, hogy üzenete eljusson Ninivébe, a nagy városba. Isten a szuverén Úr! Mert Isten úgy cselekszik, ahogy akar. A zsoltáros ezért mondja: „A mi Istenünk az égben van, és mindent megtesz, amit csak akar.” (Zsoltárok 115:3) Tényleg elhisszük ezt? Elhisszük, hogy Isten Úr minden körülmény felett, Úr a történelem felett és Úr a természet felett is? Úgy élünk, hogy számolunk Isten szuverenitásával? Hamar kiderül ez a nehézségek között. Amikor nem úgy történnek a dolgok, ahogy mi azt elképzeltük, akkor mit teszünk? Elkezdünk lázadni Isten ellen vagy elismerjük hatalmát és uralmát életünk és körülményeink felett? Sok hívő ember elméletben hiszi, hogy Isten azt tesz, amit akar, mégis a mindennapi életben nem tudja ezt elfogadni. Ezeket az embereket hívjuk „gyakorlati hitetleneknek”. A gyakorlatban úgy viselkednek, mint a nem hívők. Jónás példája és élete (sajnos) jól szemlélteti azt, hogy mi is milyenek tudunk lenni a hétköznapiak során. Jónás továbbra is próféta volt, a hajósok kérdésére meg tudta adni a korrekt „hívó választ”. Elmondta, hogy ő héber, és az ég és föld Teremtőjét féli. Igazi hitvallás ez Jónás ajkáról. De éppen ez a baj...ez csak az ajkán van, de élete teljesen mást mutat. Szavai és tettei nincsenek összhangban, és ezért hiteltelenné válik így a pogányok előtt is. Bűnbánattal és alázattal kell megálljunk mi is, mint hívő emberek és református egyháztagnak. Mély álomba merültünk mi is, az öngazultság bűnében élünk, nem megyünk Isten jó hírével az ellenség közé, hanem az ellenkező irányba indulunk el, és hiába a vihar, hiába a nehézség...mi továbbra is haladunk tovább a saját fejünk után. Az emberek miattunk vesznek el, a mi engedetlenségünk miatt haladnak a kárhozat felé és mi ugyanúgy

viselkedünk, mint Jónás. Felszínes, vallásos életünkkel megvalljuk Krisztust Urunknak, de szívünkben engedetlenek és lázadók vagyunk Isten parancsával szemben. A hajósok tapasztalt hajósok voltak. Láttak már egy-két vihart a tengeren, nem ez volt az első. De ez a vihar más volt, teljesen más. Még a pogányok is hittek abban, hogy a természeti erők mögött az istenek vannak. Ez a vihar ítélet volt valaki miatt, aki a hajón utazott. Ezért kiáltott mindenki a maga istenéhez, a maga bálványához. Ma sincs ez másként. A nem hívők, a pogányok a bajban, szenvedésben keresik az istent, és ezért bálványokhoz fordulnak. Bármilyen lehet bálvány, amibe bizalmunkat vetjük az élő Isten helyett vagy mellette, aki Igéjében magát kijelentette nekünk (HK. 95. kérdés-felelet). Nem hibáztathatjuk a pogány hajósokat azért, mert a bálványokhoz fordultak. Ahhoz fordultak, akik ismertek. Jónás viszont annál inkább hibás ebben a helyzetben, mivel ő ismerte az egyetlen, igaz Istent, az ég és föld Teremtőjét. Vész helyzetben mindenki ahhoz az istenhez fordul, akit a hétköznapiakban is bálványoz. A mai ember istene a pénz és a kényelem. Ne csodálkozzunk tehát azon, hogy az emberek a nyomorúság idején a pénz-istenhez fordulnak. Inkább azon csodálkozzunk – vagy inkább szörnyülködünk -, hogy a hívő emberek is a pénzt és kényelmet imádják, mert abba vetik minden bizalmunkat, és attól várják boldogságukat, igazságukat, identitásukat. Az a borzasztó, hogy a válság idején az emberek nem hozzánk fordulnak segítségért, hanem a bálványokhoz. Miért is? Azért mert hiteltelenné váltunk a világ számára. Mert az embereknek nem kell a vallásos élet, hanem Krisztus kell, aki az igazi élet. Az református egyházon Isten ítélete van és ahelyett, hogy bőjtölve megtérnénk hozzá, tudomást se akarunk venni a veszélyről. Persze vannak „reformkísérletek” egyházunkban... de ezek nem fognak igazi és tartós változást hozni, mert nem mélyreható kísérletek ezek. Isten nem elégedett meg Jónás hitvallásával. A vihar tovább tombolt és mindenki élete veszélyben forgott továbbra is. Mindenki segítségül hívja a maga istenét és küzd az életéért. Jónás pedig mélyen alszik... micsoda kontraszt. Miután felkelti őt a kapitány és megparancsolja neki azt, hogy ő is imádkozzon, Jónás mit csinál? Nem imádkozik. Nem érdekli az, hogy elvesznek a niniveiek, nem érdekli, hogy elvesznek miatta a pogány hajósok. Csak saját maga érdekli. Miután a sorsvetés során kiderül az, hogy Jónás engedetlensége miatt van rajtuk ez az ítéletes vihar, a hajósokat nagy félelem fogta el. Hallottak már Istenről, a zsidók Istenéről. Tudták és ismerték a történetüket, ahogyan Isten kihozta őket Egyiptomból. Tudták, hogy a zsidók Istene félelmetes és hatalmas Isten. A pogány hajósok megtérnek Jónás „prédikációjára” és elismerik Őt az egyetlen Úrnak. Áldozatot mutatnak be és fogadalmakat tesznek. Isten véghezviszi tervét még az engedetlen prófétán keresztül is. Isten szuverén Úr. Amit Ő eltervez, azt véghez is viszi. Akiről eltervezte, hogy üdvözíteni fogja, annak belenyúl az életébe és megtéríti. Akinek üdvösséget akar adni, annak üdvösséget is fog adni. Senki nem állhat ellene akaratának. Isten hatalmas és félelmetes, ne gyalázzuk meg dicsőségét azzal, hogy a mi akaratunkat, a mi helyzetünket és a mi bűneinket nagyobbak gondoljuk nála. Akiről eleve elrendelte, hogy üdvösséget ajándékozzon, annak üdvössége lesz! Az üdvösség Isten kezében van, és ott van a legjobb helyen. És mivel ő kezdte el munkáját bennünk, ezért be is fogja fejezni. Senki sem ragadhatja ki az Ő kezéből. (János 10:28) Jónás próféta könyvében megismerhetjük azt az Istent, aki nem fér bele a mi gondolatainkba, akivel nem tehetjük azt, amit mi akarunk, mert úgyis az lesz, amit Ő eltervezett.

Isten irgalmas volt a pogány hajósokhoz, mert megtérést adott nekik és szabadulást a veszedelemből. Isten irgalma mutatkozik meg abban, hogy minket is újjászüldhet Lelke és Igéje által, bár nem érdemeljük meg. Senki sem érdemli meg Isten irgalmát. Mi az, amit mi érdemlünk? Azt, amit Jónás. Halált. Az engedetlenség következménye halál, mert a bűn engedetlenség. Jónás ahelyett, hogy megalázta volna magát Isten előtt és megvallotta volna bűnét, inkább a halált választotta, csak ne kelljen neki Ninivébe mennie. Isten ma is megmutatja irgalmát azok felé, akik bár halált érdemelnek, mégis kegyelmet nyernek Krisztusért. Mert igen irgalmas az Úr!

- A. Olvassuk el újra a kijelölt igeszakaszt és saját szavainkkal foglaljuk össze az eseményeket!
- B. Soroljuk fel azt, hogy mit tett Isten? Mit tettek a hajósok? És mit tett Jónás?

1. Isten irgalmát elfogadtuk már hit által? Hogyan tudjuk mások felé ezt megmutatni a gyakorlatban?
2. Miben jellemző ránk és egyházunkra az alvás? Beszéljünk az öngazultság veszélyéről!
3. Mennyire engedelmessé vagyunk Isten missziói parancsának? Elmennénk ellenségeinkhez is?
4. Hogyan lehetne a világ felé hirdetni Istent? Mit tehetünk mi ezért?
5. Mit kell másképp tenni az egyház azért, hogy az emberek a bálványoktól Istenhez térjenek?
6. Sírunk már azért mert az emberek a kárhozatba mennek? Megindul a mi szívünk is a világért?